

Följebrev till forskarseminariet i litteraturvetenskap den 28 mars 2023

De bifogade texterna är tre versioner av ett och samma kapitel ur en monografi med arbetstiteln *Ibsen and Degeneration: Familial Decay and the Fall of Civilization*. Monografin behandlar degenerationstematiken i tre av Henrik Ibsens pjäser: *Gengangere* (1881), *Rosmersholm* (1886), och *Hedda Gabler* (1890). Monografin inleds med ett introduktionskapitel som ger en historisk och teoretisk bakgrund till det sena 1800-talets degenerationsdiskurs. Mitt grundläggande argument är att dessa tre pjäser exemplifierar det jag benämner ett degenerationsnarrativ hos Ibsen, med vilket jag åsyftar en handling som struktureras i enlighet med hur man vid denna tid föreställer sig att degeneration manifesterar sig i praktiken. Enkelt uttryckt förstås degeneration som en process i tre stadier: en eller flera degenerativa faktorer (externa och/eller interna) gör sig gällande i en individ; degenerationen utvecklar sig och sprider sig från individen till familjen och möjligtvis vidare till samhället; processen upphör med individens, familjens och i förekommande fall samhällets undergång. Genom att läsa dessa tre pjäser som variationer på ett degenerationsnarrativ (ett projekt som underlättas av den intertextuella dialogen texterna emellan) syftar monografin till att framställa Ibsen som en av sin tids mest skarpsynta analytiker, i litterär form, av det sena 1800-talets tänkande kring degeneration.

För att underlätta för seminariedeltagarna har jag laddat upp tre versioner av kapitlet om *Hedda Gabler*, med varierande längd.

Hedda Gabler – lång är en fjärdedel av en monografi, och innehåller 1) en inledning med genomgång av tidigare forskning och receptionshistorik; 2) en diskussion av Strindbergs degenerationsnovell ”Mot betalning”, som utgör dramats förlaga; 3) en genomgång av Ibsens manuskript med fokus på hur degenerationstematiken utvecklas; 4) min läsning av stycket. Den här versionen består av 46 sidor som är fullpackade med godbitar.

Hedda Gabler – kort är på 35 sidor och innehåller genomgången av Ibsens manuskript samt läsningen.

Hedda Gabler – minimal är på 28 sidor och begränsar sig till läsningen.

Oavsett vilken version seminariets deltagare väljer att läsa är jag tacksam för alla synpunkter, och för er tid.

– Henrik Johnsson